

TÕHUS. Tehnoloogiliselt on Eestis tegutsevad pangad muust Euroopast vähemalt viie aasta võrra ees.

Eesti pangad on Euroopa efektiivseimad

Eesti Panga asepresident Madis Müller näitas eelmisel nädalal toimunud FinanceEstonia foorumil slaidi, kus oli näha, et Eestis tegutsevad pangad on kõigi teiste eurotsooni riikide pankadest peajagu kasumlikumad. Veelgi enam, Eestis tegutsevad pangad ei ole efektiivseimad mitte üksnes eurotsoonis, vaid kogu Euroopa Liidus.

Euroopa Keskpanga statistika andmetel on Eestis tegutsevate pankade varade tootlus (ROA) 1,77 protsenti, mis on suurim kogu Euroopa Liidus. Varade tootlus näitab, kui efektiivselt kasutab pank tema käsutuses olevat vara ehk omanike ja klientide raha. Iga panga käsutuses oleva euro kohta teenitakse 1,77 senti kasumit. Omakapitali tootluse järgi, mis näitab, kui efektiivselt kasutatakse kapitali, mille omanikud on panka paigutanud, jäävad meie pangad maha vaid Tšehhi ja Rootsi omadest.

ID-kaart annab edumaa

Eesti Panga finantsstabiilsuse osakonna juhataja Jaak Tõrs selgitas, et sellel on kolm põhjust.

«Esiteks on pooltes euroalariikides pidanud pangad viimase kriisi järelmõjuna tegema laenukahjumite kattets olulisi allahindlusi. Kui seda mitte arvestada, siis paljude riikide pankade varade tootlus oleks olnud samal tasemel Eesti omaga,» ütles Tõrs. «Teiseks sai Eesti panganduskriisi ajal tehtud laenude liased allahindlused tuluna taas kasutusele võtta ja selle tulemusel teeniti 2013. aastal erakorralist tulu. Kolmandaks on Eesti pangad ühed kuluefektiivsemad ehk kulude tase võrreldes tuludega on üks madalamaid.»

Pankade kuluefektiivsust toonitas ka Danske Banki tegevjuht Aivar Rehe.

Pangandus on olemuslikult kliendisuhe, kus asju aetakse rahas, näiteks eurodes, ja selles mõttes ei eristu Eesti pangad suuremast osast Euroopa pankadest. Väga suur erinevus tuleb sisse aga pangateenuste kanalite puhul, mis määrab suuresti kohalike süsteemide efektiivsuse aluse.

«Eesti pangad pakuvad praegu oma klientidele elektroonilist, mobiilset ja lepingute vaates mugavalt digitaalset pangandust. Selles teemas ole-

me Euroopa pangandusest vähemalt viis aastat ees,» toonitas Rehe.

Swedbank Eesti peadirektor Priit Perens sõnas, et siinsed pangad on pidevalt efektiivsust kasvatanud, mis toetab kasumlikkust, nagu ka võrdlemisi madal kulubaas. Viimane tuleneb paljuski tösiasiast, et Eesti pangakasutajad on oma tegevustes valdavalt liikunud elektroonilistesse kanalitesse, mille edendamise Eesti pangandussektor on aastaid panustanud. Nii tahasegi 98 protsenti maksetest interneti- ja mobiilipanga vahendusel.

«Muust Euroopast oleme tänu ID-kaardi kui elektroonilise autentimisvahendi võimaluste oluliselt ees ka keerukamate pangatoimingute tegemise osas e-kanalites,» ütles Perens. «Elektrooniliste kanalite laialdane kasutamine võimaldab pankadel kulubaasi võrdlemisi madalal hoida.»

«Eesti panganduses on toimunud hüppeline digiteenuste areng, mis annab võimaluse muuta kontoriteenuse mudeelit,» kinnitas Rehe. Valdav osa Eesti pankade klientuurist ei soovi saada pangakontoris silmast silma teenindust n-ö tavavarveldusteenustes. «Esindustes käiakse saamas vaid professionaalset nõustamist klientidele oluliste majandus- ja pangandusküsimuste ning lepingute osas. Praegu saavad kliendid näiteks oma pangakaardid koju kätte ning ei soovi neile eraldi esindusse järele tulla,» lisas ta.

LHV panga juhatuse esimees Erki Kilu ütles, et sisuliselt tähendab Eesti pankade kohta käiv statistika ikkagi Swedbanki ja SEB näitajaid.

Eestis tegutsevad pangad ei ole muutunud n-ö suurteks ministriumideks, kus omanikele kasumi teenimine oleks jäänud tagaplaanile.

LHV panga juhatuse esimees Erki Kilu

«Mõlema panga peamiseks aktsionärideks olid kunagi Eesti ettevõtjad ja investorid, kes panid nendes pankades aluse kõrgele juhtimiskultuurile ning soovile ja motiveeritusele näidata häid finantstulemusi. Ilmselt on see säilinud tänaseni. Eestis tegutsevad pangad ei ole muutunud n-ö suurteks ministriumideks, kus omanikele kasumi teenimine oleks jäänud tagaplaanile,» ütles Kilu.

SEB juhatuse esimees Riho Unt lisas, et Eesti pankade kasumlikkust toetab endiselt ka see, et suured pangad pole veel sisenenud normaalsesse krediitkahjumite tsüklisse ning endiselt tuuakse tagasi vara-

sematel aegadel teenitud provisjone. «Seetõttu on pankade kasumlikkus mõnevõrra ülehinnatud, misjärel on oluline hinnata pankade kasumlikkust üle tsükli, kus on sees ka majanduskriisides saadud kahjumiperioodid,» toonitas Unt.

Vaid neli tugevat

Priit Perens lisas, et võrreldes mitmete teiste Euroopa riikidega on Eesti pangad 2008. aastal alanud kriisist läbi tulnud tugevana, vajamata ühelgi hetkel maksumaksja toetust.

Võrreldes mitmete teiste Euroopa riikidega on Eesti pangad 2008. aastal alanud kriisist läbi tulnud tugevana.

«Meie pankade kapitaliseeritus on kõrge – seda toetab suuresti Eesti maksusüsteem, mis väljamaksmata kasumit ei maksusta. See tähendab, et pankade siin teenitud raha on aastaid puhvrina Eestis kogunenud, panustades kapitaliseerituse kasvu,» toonitas Perens.

Eesti pangandus on väga kontsentreerunud. Finantsinspektsiooni värske ülevaate põhjal on hoiuste turul nelja suurema panga turuosa 87 ning laenu- ja laenuvarveldusteenustes 90 protsenti.

Pangajuhid liigset kontsentreerumist – ehk nõrka konkurentsi – ei näe.

«Eesti pangandusturul on konkurents tihe, enamik klientidest võtab vähemalt kolm-neli konkureerivat pakkumist finantseerimisotsuste langetamiseks. Arvestades turu suurus on see väga tugev konkurents,» ütles Riho Unt. «Küll on Eestis veel palju ruumi kapitalituru arengus, mis avardaks klientide valikuid pangaväliste lahenduste osas,» lisas ta.

Erki Kilu toonitas, et kasumit teeniv pank on tunduvalt tugevam ja tal on parem võime kasvatada omakapitali kui pangal, mis kasumit ei teeni.

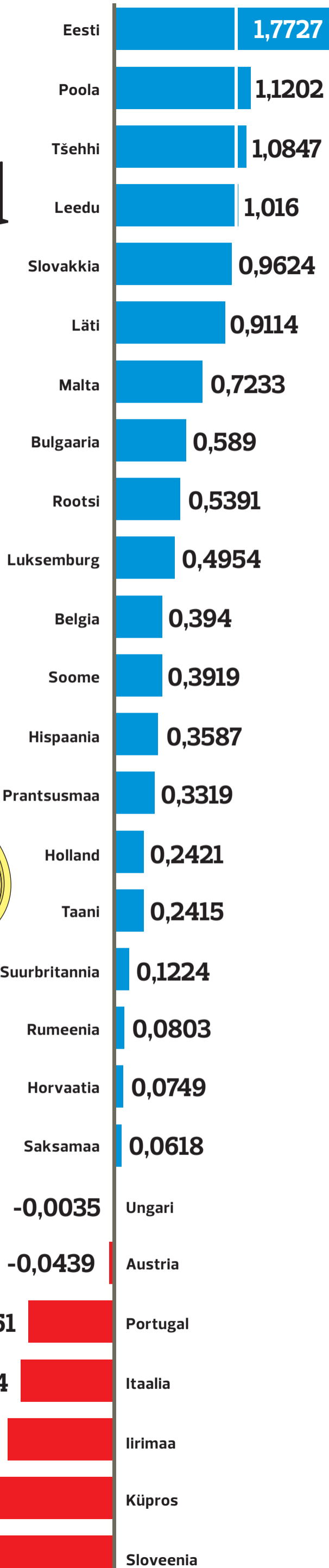
«Sellise panga investoril ja hoiustajal on oluliselt kindlam tunne panga jätkusuutlikkuse osas,» ütles ta. «Pigem võib näha probleemi Euroopa pankade madalas kasumlikkuses.»

Eestis tegutsevate pankade kasumlikkus on parim Euroopas

Euroopa Liidu liikmesriikide pankade varade tootlus (ROA) protsentides

-3,4176

-7,9899

Allikas: Euroopa Keskpank